

A magyar külpolitika és a kisebbségi kérdés – TRO2017

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

A tantárgy célja:

A tantárgy célja, hogy bemutassa a magyar külpolitika fontosabb történéseit az első világháború végétől a „rövid” XX. század végéig. Kiemelt cél a történelmi fordulópontok elemzése, a magyar és európai események közötti összefüggések feltárása. A kisebbségi kérdés komplex elemzése: fogalmak tisztázása, a kisebbségi konfliktusok okai, a megoldás lehetőségei. Célunk, hogy fejlesszük a hallgatók témakörre vonatkozó fogalmi rendszerét, nyelvi kifejezőképességét és a lényegkiemelő képességét.

Féléves tematika:

1. hét: Óramegbeszélés. Bevezetés a tantárgyba
2. hét: Nemzet, nemzetiség, és az állam fogalma és szerepe a 19-20. században
3. hét: A nemzetiségi kérdés az első világháború után: a magyar „ügy” és a Népszövetség. A kisebbségi jogok és azok szabályozása az első világháborút lezáró békékben
4. hét: Mozgástér a külkapcsolatokban. Nagyhatalmi támogatók és a szomszédos államokkal való viszony az 1920-as években
- 5-6. hét: Kisebbségi jogok érvényesülése az utódállamokban, a magyar kisebbségek jogsérelei
7. hét: Külpolitikánk kényszerpályán: a revízió bűvöletében. Az országgyarapítás és nemzetiségi politika
8. hét: A második világháborút lezáró béke kisebbségekre gyakorolt hatása (kitelepítések, lakosságcsere)
9. hét: Külpolitika az ötvenes években, majd a Kádár-korszakban, a kisebbségi magyarság képviselőinek feladása
10. hét: Zárthelyi dolgozat
11. hét: A kisebbségi kérdés megítélése az 1980-as években. A határainkon túli magyarság
- 12-13. hét: Az Európai Unió kisebbségpolitikája
14. hét: Értékelés

A foglalkozásokon történő részvétel:

- A gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező. A félévi hiányzás megengedhető mértéke teljes idejű képzésben a tantárgy heti kontaktóraszámának háromszorosa. Ennek túllépése esetén a félév nem értékelhető (TVSz 8.§ 1.)

Félévi követelmény: gyakorlati jegy

Az értékelés módja, ütemezése:

1. Zárthelyi dolgozat megírása: 2021. november 11.
2. A hallgatóknak egy kapott témában önálló könyvészeti kutatást kell végezniük, melynek eredményét az órán előadás keretén belül ismertetik. A referátum nem teljesítése elégtelen gyakorlati jegyet von maga után. Az elégtelen gyakorlati jegy javítására a vizsgaidőszakban biztosított lehetőséget.

A félévközi ellenőrzések követelményei:

A zárthelyi dolgozat érvényességének feltétele az 50%-ot jelentő ponthatár átlépése.
Az elégtelenre értékelt dolgozatok pótlására a szorgalmi időszak utolsó hetében kerül sor.

Az érdemjegy kialakításának módja:

Az érdemjegy a zárthelyi dolgozat és az órán megtartott kiselőadás átlagából képződik.

Kötelező, ajánlott irodalom:

- Bíró Sándor: Kisebbségben és többségben. Románok és magyarok (1867-1940). Bern, 1989.
- Brunner, Georg: Nemzetiségi kérdés és kisebbségi konfliktusok Kelet-Európában. Teleki László Alapítvány, Budapest, 1995.
- Galántai József: A trianoni békekötés 1920. Budapest, 1990.
- Magyarok kisebbségben és szórványban. Romsics Ignác (szerk.). Budapest, 1992.
- Magyarország és a nagyhatalmak a 20. században. Romsics Ignác (szerk.). Budapest, 1995.
- Raffay Ernő: A vajdaságtól a birodalomig. (Az újkori Románia története). Szeged, 1989.
- Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris, Budapest, 1999.
- Romsics Ignác: Magyar történeti szöveggyűjtemény 1914-1999. I-II. Budapest, 2000.
- Romsics Ignác: Nemzet, nemzetiség és állam Kelet-Közép- és Délkelet-Európában a 19. és a 20. században. Napvilág Kiadó, Budapest, 1998.
- Szarka László: Szlovák nemzeti fejlődés – magyar nemzetiségi politika 1867-1918. Pozsony, 1995.
- Székelyföld története III. k. 1867-1990. Egyed Ákos (főszerk.), Bárdi Nándor-Pál Judit (szerk). Székelyudvarhely, 2016.
- Gróf Bethlen István és kora. Osiris Kiadó, Budapest, 2014.
- Romsics Ignác: Múltról a mának. Osiris, Budapest, 2004.

Nyíregyháza, 2021. szeptember 01.

Dr. Vinnai Győző
főiskolai docens